

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (22)
2022-05-11

Utfallsrapport Tertianal 1 2022

Stockholms Hamn AB

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
Analys av ekonomisk utveckling	3
Bolagets uppgift	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	4
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	6
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	6
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	6
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	6
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	6
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	8
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	9
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	11
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	12
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	17
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	17
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	20

Sammanfattande kommentar

Analys av ekonomisk utveckling

Pandemin fortsätter att påverka sjöfarten och då främst den mer passagerarrelaterade färjetrafiken. Tidigast år 2024 beräknar Stockholms Hamnar att nå volymer som närmar sig de som bolaget hade innan pandemin. De höga bränslepriserna har fördröjt återstarten av färjetrafiken på Riga och en återgång till dagliga avgångar på Tallinn. Återhämtningen för kryssningsbranschen efter pandemin har saktats in något på grund av Rysslands invasion av Ukraina som har lett till att färre kryssningsanlöp väntas till Östersjön.

Godsvolymerna har inte drabbats lika hårt av pandemin som passagerartrafiken. Godsvolymerna går istället fortsatt starkt tack vare nya roro-linjer i Nynäshamn och Norvik. Även container- och bulksegmenten går bra med en stark start i början av 2022. Godset verkar ännu inte påverkas av kriget mellan Ryssland och Ukraina.

Fastighetskunder har även de påverkats av pandemin. Många hyresgäster ser över sitt behov av lokaler, vilket gör att det förväntas en fortsatt rörlighet inom segmentet. Däremot så ser Stockholms Hamnar att ett stort intresse finns av bolagets lokaler vilket gör att vakansgraden minskar under 2022 till åtta procent (13 procent i budget).

Totalt beräknas koncernens omsättning uppgå till 776 Mkr i prognosen jämfört budgetens på 718 Mkr för 2022. Utfallet de första månaderna hamnar på 255 Mkr. Ökningen av omsättningen beror på försäljningen av åtta stycken byggnader för knappt 57 Mkr till exploateringsnämnden samt drygt en Mkr från försäljningen av två fastigheter i Kapellskärs hamn till en extern köpare.

Hamnavgifterna minskar med tre Mkr jämfört med budgeten. Minskningen beror på att ett flertal kryssningsanlöp har blivit inställda under 2022 på grund av kriget i Ukraina. Detta gör att Stockholms Hamnar tappar 13 Mkr i hamnavgifter på kryssning, antalet anlöp minskar från 282 till 226 anlöp. Färjelinjen till Riga kommer inte att trafikeras från Stockholm under 2022 och linjen till Tallinn trafikeras bara med ett av två fartyg året ut. Intäktstappet från kryssningssegmentet vägs upp av ett ökat antal passagerare på Viking Line tack vare deras nya fartyg Viking Glory samt delvis minskade rabatter. Utfallet för de första fyra månaderna på hamnavgifterna hamnar på 108 Mkr.

Intäkterna från hyror och arrenden ökar med fyra Mkr på grund av att uthyrningsläget på Frihamnspiren har förbättrats snabbare än vad bolaget trodde i budgeten. Det har tillkommit nya hyresgäster i bland annat magasinerna 2, 5 och 6 (Storyfire och Awake). Första tertiet ger 54 Mkr i intäkter från hyror och arrenden.

Totalt ökar kostnaderna innan avskrivningar och ränta i prognosen med två Mkr jämfört med budgeten. Utfallet det första tertiet hamnar på 151 Mkr. Ökningen i prognosen beror helt och hållet på ökade driftkostnader. De poster som ökar är drivmedel, leasing av arbetsmaskiner (nya maskiner som har beställts in har blivit försenade) samt elkostnader. Driftkostnader som däremot minskar är kostnader kopplade till kryssning (servicetjänster såsom sophämtning, mottagning av oljerester och bevakning).

Det negativa räntenettet ökar med fyra Mkr i prognosen (44 Mkr) jämfört med budget 2022. Tre Mkr utgörs av ett beräknat högre ränteläge än tidigare samt en Mkr för dröjsmålsränta på skattekontot på grund av en korrigerings av tidigare års mervärdesskatt. Utfallet de första månaderna hamnar på tio Mkr.

Koncernens resultat efter finansnetto beräknas till minus 11 Mkr, vilket uppfyller ägarkravet för 2022 som

är minus 62 Mkr. Däremot beror förbättringen av resultatet på vinsten från försäljningen av byggnaderna till exploateringsnämnden. Elimineras vinsten så landar Stockholms Hamnar på ett resultat på minus 69 Mkr. Resultatförsämringen i prognosen beror på kriget i Ukraina samt prisökningarna som har uppstått under 2022. Resultatet för det första tertialet 2022 blev 22 Mkr.

Stockholms Hamnars kreditlimit ligger kvar på 7 000 Mkr. Nettouplåningen bedöms uppgå till 5 350 Mkr den 31 december 2022. Uplåningen förväntas i stort sett bli oförändrad 2022 jämfört med 2021. Uplåningen per den sista april 2022 var 5 123 Mkr och snitträntan låg på 0,58 procent. Stockholms Hamnar har beräknat den genomsnittliga räntan till knappt 1,0 procent för senare delen av året vilket medför att internräntan beräknas till 43 Mkr. Det ska jämföras med en genomsnittlig ränta på 0,67 procent under 2021.

Investeringar:

Totalt väntas Stockholms Hamnar investera 290 Mkr under 2022 vilket är en minskning med 60 Mkr jämfört med vad som togs upp i budgeten. Avvikelsen beror på att Stockholms Hamnar inte väntar sig att de största tvisterna ska lösa sig i projektet Norvik Hamn under 2022. Utfallet för de fyra första månaderna under 2022 är 58 Mkr. De större projekt som väntas utföras under året är:

- Övre ramp till Stena Stockholm Norvik Hamn, 40 Mkr
- Utveckling Kaj 4 och 5 i Kapellskärs Hamn, 33 Mkr
- Kaj Värtan Exergi, 29 Mkr
- Elanslutning Stadsgården, 29 Mkr
- Hyresgäst Anpassning magasin 3, 27 Mkr
- EU projekt Kapellskär, 20,5 Mkr

Bolagets uppgift

Stockholms Hamnar arbetar för att Stockholm ska vara en levande och modern sjöfartsstad för invånare, näringsliv och besökare. I uppdraget ingår att främja sjöfarten och säkra regionens varuförsörjning och bidra till regionens besöksnäring. Som en av världens största passagerarhamnar med 16 miljoner passagerare ett normalår har Stockholms Hamnar en viktig roll i besöksnäringen när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Stockholms Hamnar bedriver verksamhet i Stockholm, Kapellskär och Nynäshamn, inklusive den nya godshamnen Stockholm Norvik Hamn.

Stockholms Hamnar bidrar till genomförandet av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och ägardirektiv genom att säkerställa en effektiv och hållbar verksamhet. De närmaste åren präglas av en återhämtning från den extraordinära situation som Covid-19 har inneburit för hamnen. Under 2022 ser även bolaget att kriget i Ukraina påverkar verksamheten. Stockholms Hamnar fullgör sin uppgift genom att säkerställa en väl fungerande hamnverksamhet och förvaltning av kvarvarande byggnader i Stockholm, Nynäshamn, inkl Norvik, och Kapellskär. Utgångspunkten är företagsmålen om nöjda kunder, goda affärer och tydlig nytta och en löpande uppföljning av relevanta KPI:er inom ramen för den nya visionen om en hamn i rörelse.

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Stockholms Hamnar bidrar till att skapa goda förutsättningar för regionens näringsliv vilket är positivt för arbetsmarknaden. Vidare fortsätter Stockholms Hamnar att ta in extrapersonal under sommaren och kryssningssäsongen, den absoluta majoriteten är ungdomar. Antalet i år är 22 personer som erbjuds sommarjobb. Ett normalår brukar Stockholms Hamnar ta in 35 personer men i och med kriget i Ukraina så kommer det färre kryssare till Stockholm vilket påverkar antalet extrapersonal. Det är arbetsuppgifter av skiftande karaktär, t ex som kryssningsvärdar eller slussvakter.

Liksom tidigare somrar planerar Hamnen att ta emot ungdomar som får feriejobb via Arbetsmarknadsförvaltningen. Under 2022 räknar Stockholms Hamnar med att ta emot 30 stycken ungdomar.

Stockholmsjobb och kommunala visstidsanställningar har Stockholms Hamnar ingen möjlighet att ta emot under 2022 i och med att verksamheten fortsatt är påverkat av Covid-19 och nu även kriget i Ukraina, allt fokus ligger på att få tillbaka verksamheten till ett normalläge.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb Analys	0 st	0 st	
	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb Analys Utökad antalet platser till 30 stycken i och med att vi har tagit in en extra handledare.	0	24 st	 Aktivt verka för att tillhandahålla feriejobb Analys Under sommaren 2022 erbjuder Stockholms Hamnar 30 stycken feriejobb.
	 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar Analys	0	0 st	
	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb Analys	0	0 st	
	 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi Analys Utökad antalet platser till 30 stycken i och med att vi har tagit in en extra handledare.	0 st	24 st	

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Stockholm Hamnar har ett väl utvecklat säkerhetsarbete och samverkar med övriga staden och Samverkan Stockholmsregionen för att upprätthålla skydd mot och förmåga att hantera konsekvenser av oönskade händelser och dess skadliga effekter på människor, egendom och miljö. Under tertialet har både Covid-19 och därefter kriget i Ukraina påverkat verksamheten.

Vidare samverkar Stockholms Hamnar med kunder och aktörer inom stadens organisation för ökad trygghet i och i anslutning till hamnområdena, inte minst för de många resenärer som varje dag besöker terminaler och andra områden. Vidare lägger hamnen stor vikt vid att innerstadskajer och fastigheter är välskötta och trygga.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar Analys Översyn pågår av krisledningen och processen ska uppdateras under året.

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Fokusområdena i stadens näringslivspolicy utgör en naturlig del av Stockholms Hamnars verksamhet. Hamninfrastrukturen och lokalinnehavet i Stockholm, Nynäshamn och Kapellskär skapar förutsättningar för effektiva godstransporter för näringslivet och för tillväxt inom besöksnäringen. Öppnandet av Stockholm Norvik Hamn har inneburit ökade förutsättningar att, tillsammans med kunder och aktörer i regionen, skapa välfungerande logistikflöden via sjö, järnväg och väg. Stockholms Hamnar vidareutvecklar under perioden kontakterna med sjöfartskunder och hyresgäster för att öka kundnöjdheten. Särskilt viktig är dialogen med kunder och andra intressenter om hur besöksnäringen ska kunna återstartas efter Covid-19, vilket utgör en del av stadens samlade arbete inom "Växla upp Stockholm".

Samverkan med privata intressenter och förvaltningar och bolag inom staden avseende Frihamnspiren ska öka intresset för företagsetableringar på platsen, vilket i sin tur har en positiv effekt på dessa delar av Norra

Djurgårdsstaden.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB	 Antal passagerare, kryssning (tusental). Analys Antalet passagerare (kryssning) har reviderats ner i prognos 1 jämfört med budget för 2022 på grund av kriget i Ukraina, då antalet kryssningsanlöp har påverkats.	1	982	
	  Kryssningsanlöp Analys Antalet kryssningsanlöp har dragits ner för helåret då kryssningsanlöp har ställts in på grund av kriget i Ukraina.	226	282	
 Tillsammans med exploateringsnämnden och Stockholm Business Region utveckla Frihamnspiren för kryssningsfartyg, företagande och innovation				 Utveckla frihamnspiren på kort och lång sikt i samverkan med privata intressenter och övriga staden Analys Konsultstöd har upphandlats och samordning sker med stadens förvaltningar.
 Tillsammans med Stockholm Business Region marknadsföra Stockholm som destination på de finländska och baltiska marknaderna	 Antal färjepassagerare (tusental). Analys Ökat antalet färjepassagerare då Viking Line går bättre än vad som prognostiserades i budgeten.	615	6 947	
				 Säkerställa effektiva processer och nöjda kunder i färjesegmentet Analys Arbete pågår med att tydligare beskriva säljprocessen och koppla den till Stockholm Hamns CRM-system (ärendesystem för kunder).
				  Stockholms Hamn AB ska, i samarbete med exploateringsnämnden och trafiknämnden, utreda förutsättningarna för foodboats Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Utredningen pågår och samordnas med arbetet med stadens kajstrategi.
				<p>🟢 Stärka partnerskap med kunder inom Sjöfartsstaden Stockholm</p> <p>Analys</p> <p>Kunder är inbjudna, både som talare och gäster, till Stockholm Hamnars nästa Sjöfartsträff 3:e juni.</p>

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Stockholms Hamnar har en nära samverkan med berörda förvaltningar och bolag inom Stockholms stad kring planerad och pågående stadsutveckling. Det pågår också en nära dialog med kommunerna i Nynäshamn och Kapellskär. I Stockholm ligger fokus i hög grad på fortsatt utveckling i Norra Djurgårdsstaden där utredningar för framtida stadsutveckling på Loudden och i Containerterminalen i Frihamnen pågår.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 <p>Genom investeringar tillvarata och utveckla kajen längs Stadsgården och Masthamnen för att möta kundernas efterfrågan på god och hållbar infrastruktur, samtidigt som möjlighet för en levande stadsmiljö värnas</p>				<p>🟢 För Stadsgårdskajen och Masthamnen genomförs renoveringar av kajinfrastruktur och investeringar som möjliggör elanslutning av kryssningsfartyg.</p> <p>Analys</p> <p>Projektet genomförs enligt plan.</p>
 <p>Medverka för att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäringen värnas</p>				<p>🟢 Hamnen har nära samverkan med stadens förvaltningar om hur stadsutvecklingen i framför allt Norra Djurgårdsstaden och Södermalm ska kunna kombineras med hamnverksamhet på ett bra sätt.</p> <p>Analys</p> <p>Samverkan fortsätter under 2022. För Norra Djurgårdsstaden pågår flera processer för utvecklingsområdena i södra delarna av stadsutvecklingsområdet och strategiska utmaningar har diskuterats i projektets</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				stadsövergripande styrgrupp.
 Medverka till att stadens innerstadskajer utvecklas till en viktig del av den levande stadsmiljön				<p> Utarbeta genomförande- och kommunikationsplan för ny kajstrategi.</p> <p>Analys</p> <p>Pågår enligt plan.</p>
 Tillsammans med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda möjlig exploatering av Masthamnen med hänsyn till sjöfartens fortsatta behov och verksamhet				<p> Hamnen har nära samverkan med stadens förvaltningar om hur stadsutvecklingen i framför allt Norra Djurgårdsstaden och Södermalm ska kunna kombineras med hamnverksamhet på ett bra sätt.</p> <p>Analys</p> <p>Samverkan fortsätter under 2022. För Norra Djurgårdsstaden pågår flera processer för utvecklingsområdena i södra delarna av stadsutvecklingsområdet och strategiska utmaningar har diskuterats i projektets stadsövergripande styrgrupp.</p>
 Tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden utreda utveckling av Stadsgårdskajen mellan Slussen och Fotografiska i syfte att skapa en levande stadsmiljö				<p> Stockholms Hamnar deltar i planeringen för att öka stadslivet på platsen och samtidigt värna den rörliga sjöfarten.</p> <p>Analys</p> <p>Arbetet samordnas med arbetet med stadens kajstrategi.</p>

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Hamninfrastrukturen i Stockholm, Kapellskär och Nynäshamn utgör centrala länkar i logistikkedjan och skapar goda förutsättningar för effektiva och hållbara transporter för näringslivet. Öppnandet av container- och ro-ro-hamnen i Norvik har inneburit ökade möjligheter att flytta godstransporter från lastbil till sjöfart, vilket leder till mindre trängsel på vägnätet och minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Det pågår en omfattande miljöteknikutveckling inom sjöfarten som Stockholms Hamnar stödjer genom miljörabatter.

Stockholms Hamnar deltar i en rad utvecklingsprojekt för att främja hållbara transportlösningar, t.ex. avseende pråm- och järnvägstrafik från nya hamnen i Norvik samt förberedelser för utvecklad kollektivtrafik på vatten i Stockholm. Nytt fartygstonnage och nya linjer har ökat kapaciteten och gett transportköpare fler alternativ.

Stockholms Hamnar startade ett arbete med att titta över sin fordonsflotta under 2021. Målet är att successivt byta ut alla hamnens 28 bilar till i första hand elbilar. Under 2021 och 2022 har sju bilar beställts

och två har levererats. För Stockholms Hamnars arbetsfordon så pågår förberedelser för övergång till användning av biodiesel. Även innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer. Detta görs för att kunna nå målet 2025 om att inga utsläpp av fossil koldioxid ska ske från Stockholms Hamnars truckverksamhet.

Stockholms Hamnar disponerar i befintligt markavtal och i ägda byggnader över cirka 590 parkeringsplatser. Bolaget har ett uppsatt mål om att minst 30 procent av platserna ska vara försedda med laddningsmöjlighet innan 2023-12-31. I en första etapp under 2022 upprättas laddplatser i anslutning till bolagets egna verksamhet för att möjliggöra fossilfria transporter mellan bolagets anläggningar. Därutöver placeras laddstationer i av bolaget ägt garage i Frihamnen samt i anslutning till nämnd byggnad för att bolagets kunder ska hålla möjlighet att ladda sitt elfordon i anslutning till arbetsplatsen. Under 2022 planeras för totalt 70 laddplatser.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Bistå trafiknämnden i samverkan med Region Stockholms planering för utökat kollektivt resande på stadens vatten samt verka för upprustning av relevanta bryggor i enlighet med underhållsplanen				<p> Stockholms Hamnar har löpande samverkan med trafikkontoret om kollektivtrafik på vatten.</p> <p>Analys</p> <p>Dialogen sker fortlöpande inom ramen för sjötrafikutredningen.</p>
 Fortsätta verka för att genom stärkt sjöfart avlasta vägnätet från transporter på land, till exempel genom arbetet med insjöfart till Mälarhamnar AB	 Totala godsvolymer (kton). Analys	2 426	9 201	
				<p> Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn</p> <p>Analys</p> <p>Godsvolymererna fortsätter att öka i Stockholms Hamnar, framförallt i Stockholm Norvik Hamn. Tågvolymererna har ökat med cirka 40 procent i Stockholm Norvik Hamn. Hansa Destinations dubblar kapaciteten mellan Rostock och Nynäshamn och lyfter gods från väg till sjö.</p>
				<p> Stockholms Hamn AB ska gemensamt med trafiknämnden och i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Business Region AB fortsätta arbetet med revidering av kajstrategin samt när den är beslutad påbörja dess implementering</p> <p>Analys</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Ett förslag till strategi har beslutats i beröra nämnder och styrelser. Beslut väntas i kommunfullmäktige i juni. Parallellt med beredningen genomförs en rad aktiviteter i samverkan med framför allt trafikkontoret.

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Stockholms Hamnar och färje- och kryssningsrederierna har en central roll i regionens besöksnäring. Pandemin har påverkat denna sektor kraftigt och det är angeläget att verksamheten återstartas på ett bra sätt under 2022, bland annat genom stärkt marknadsföring på den finska marknaden. Däremot har kriget i Ukraina påverkat rederierna vilket gör att återstarten inte blivit av i den grad som Stockholms Hamnar hoppades på. Under 2022 ska en ny kajstrategi implementeras och det planeras ett antal evenemang vid stadens kajer.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023				 Delta i planeringen av Stadshusets hundraårsjubileum 2023. Analys Stockholms Hamnar deltar i den stadsövergripande styrgruppen. Arbetet pågår med planeringen.
 Tillsammans med kommunstyrelsen delta i planering och förberedelser inför Marinens 500-års jubileum 2022				 Genomföra samt delta på Marinens 500-års jubileum. Analys Projektet har minskats ner på grund av omvärldsläget. Stockholms Hamnar deltar i samordningen och tilldelar kajplats.
				  Stockholm Business Region AB ska tillsammans med Stockholms Hamn AB, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en vattenfestival i Stockholm med fokus på hållbarhet och innovation i samband med World Water Week 2022 Analys Projektet leds av Visit Stockholm och hamnen deltar i styrgruppen. Evenemanget

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				kommer att koncentreras på Strandvägen.

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Stockholms Hamnar har under lång tid bedrivit ett ambitiöst och framgångsrikt arbete med att minska miljöbelastningen från egen verksamhet. Arbetet organiseras utifrån certifieringen enligt ISO 14001, med fokus på ständiga förbättringar. En central utgångspunkt är att prioritera insatser som ger största möjliga nytta och att så långt som möjligt möta kundernas egna initiativ.

Under 2021 fattade styrelsen beslut om en ny, långsiktig miljö- och klimathandlingsplan med sammantaget sju konkreta företagsmål. Den nya planen har inarbetats i verksamhetsplanen för 2022 och nya projekt initieras löpande, t.ex. när det gäller solenergi och elektrifiering.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 1. Minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar från sjöfartskunderna inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 Minskning av CO2e till 2023 Analys Beting i klimathandlingsplan uppfyllt.		8 000	 Långsiktiga strategier: genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferenterade hamnavgifter, genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Arbeta med elektrifiering av lokal sjötrafik i Stockholm. Översyn görs inför 2023 av Stockholms Hamnars modell för miljödifferenterade hamnavgifter, bland annat utifrån EU:s "Fit for 55".
 2. Minskade negativa effekter av ljudnivåer från sjöfartskunder och hamnverksamhet inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)				 Långsiktiga strategier: nära samarbete med ansvariga förvaltningar inom berörda kommuner, genomförande av bullerdämpande åtgärder i hamninfrastruktur, utvecklade incitament och aktiv dialog med sjöfartskunderna, genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, utveckling av nya metoder att hantera buller. Analys Arbeta pågår för att inkludera bulleraspekten i Stockholms Hamnars modell för

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				miljödifferentierade hamnavgifter. Mätningar genomförs avseende påverkan på ljudnivåer av landelanslutning av fartyg.
 3. Inga utsläpp av fossil koldioxid från Stockholms Hamnars truckverksamhet år 2025 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 Utsläpp av fossil koldioxid (ton) från truckverksamheten Analys		330	 Långsiktiga strategier: ökad användning av hållbar biodiesel, ökat användande av truckar som drivs icke-fossilt. Analys Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
 4. Stockholms Hamnars verksamhet som helhet är fossilfri senast år 2030 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)				 Långsiktiga strategier: införande av modern mötes- och resepolicy, förändringar i Stockholms Hamnars fordonsflotta, krav i upphandling av transporttjänster, användande av fjärrvärme med successivt minskad fossil andel. Analys Nyinköp av fordon till Stockholms Hamnars fordonsflotta utgörs av fordon som drivs fossilbränslefritt. Krav på fordon och bränslen skärps successivt i upphandlingar som omfattar transporter.
 5. Effektiv energianvändning i Stockholms Hamnars verksamhet (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 El- och värmeproduktion baserad på solenergi Analys Solcellsanläggning i Norvik i drift.		950 MWh	
	  Köpt energi för värme, tappvarmvatten, komfortkyla samt fastighetsel (enligt Boverkets definition för fastighetsenergi) per kvadratmeter A-temp (kWh/m ²) Analys		99,5 kWh/m ²	
	  Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter (Stockholms hamn)			4 %

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	<p>Analys</p> <p>Prognos att indikatorn inte uppfylls huvudsakligen på grund av lägre intäkter än under ett normalår.</p>			<p>hos leverantör av drift och förvaltning, ökad egenproduktion av el.</p> <p>Analys</p> <p>Arbete pågår med uppdateringar av Stockholms Hamnars energi- och mätarstrategi. Inriktningen är att dubbla egen produktion av solceller till 2027.</p>
	<p> Totalt köpt energi i stadens verksamheter</p> <p>Analys</p>		26 GWh	
<p> 6. Ökad andel avfall från Stockholms Hamnars verksamhet som materialåtervinns eller återanvänds (enligt miljö- och klimathandlingsplan)</p>	<p> Andel avfall till materialåtervinning/återanvändning</p> <p>Analys</p>		70 %	
				<p> Långsiktiga strategier: förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning, utvecklat samarbete med anlita avfallsentreprenör.</p> <p>Analys</p> <p>Nya avfallsavtal har medfört högre andel avfall till materialåtervinning.</p>
<p> 7. Hållbar mottagning av svart- och gråvatten från fartyg i alla Stockholms Hamnars hamnar (enligt miljö- och klimathandlingsplan)</p>				<p> Långsiktiga strategier: samsyn mellan Stockholms Hamnar, berörda rederier och kommuner kring hantering av svart- och gråvatten, innovativa lösningar för hantering av svart- och gråvatten..</p> <p>Analys</p> <p>Fortlöpande dialog med berörda kommuner avseende hantering av svart- och gråvatten från fartyg. Dialog med tillsynsmyndigheten i Stockholm avseende vägledning för fartyg om hantering av svart- och gråvatten.</p>
<p> Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar</p>				<p> Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår även med andra relevanta aktörer kring utvecklingsfrågor/ samarbete</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				<p>inom miljö.</p> <p>Analys</p> <p>Fortsatt deltagande i nationella och internationella hamnnätverk med fokus på miljö. Möjligheter till samarbetsprojekt inom miljö- och klimatområdet bevakas och utvärderas fortlöpande.</p>
<p> Arbeta för en fossilbränslefri organisation 2030 genom att fasa ut användningen av fossil energi och genomföra åtgärder för att bidra till fossilbränslefri sjöfart</p>				<p> Arbeta utifrån långsiktiga strategier enligt ett flertal av målen i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.</p>
				<p> Genomför riktade satsningar för minskad klimatpåverkan med fokus på elektrifiering och arbetsmaskiner</p> <p>Analys</p> <p>Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Arbeta med elektrifiering av lokal sjötrafik i Stockholm. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.</p>
<p> Arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska</p>				<p> Arbeta utifrån långsiktiga strategier enligt mål om avfallshantering i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Nya avfallsavtal har medfört högre andel avfall till materialåtervinning. Källsorteringsrabatten till kryssningsfartyg har förtydligats och skärpts.</p>
<p> Beakta effekter av förändrat klimat och</p>				<p> Klimatanpassningar görs vid behov i relevanta bygg- och anläggningsprojekt.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
identifiera samt vid behov vidta åtgärder mot klimatrelaterade sårbarheter				<p>Analys</p> <p>Behov av klimatanpassningar beaktas fortlöpande i Stockholms Hamnars bygg- och anläggningsprojekt.</p>
 Fortsatt stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn				<p> Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.</p>
 Fortsätta arbetet med att ligga i framkant med miljödifferentering av hamnavgifter				<p> Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.</p>
 Fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi genom förnyelsebara källor såsom exempelvis sol				<p> Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om effektiv energianvändning i beslutad miljö- och klimathandlingsplan.</p> <p>Analys</p> <p>Arbete pågår med uppdateringar av Stockholms Hamnars energi- och mätarstrategi.</p>
 I samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta arbetet med att mäta luftpåverkan från de färjor som är i hamn i Stockholm				<p> Ökat fokus och förstärkt dialog om kunders miljö- och klimatpåverkan.</p> <p>Analys</p> <p>Dialog sker fortlöpande.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Med beaktande av stadens klimat- och miljömål, möta efterfrågan hos kunder att möjliggöra för pendelbåtar och skärgårdstrafik att ansluta till el och fjärrvärme vid kaj				 Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
 Samverka i trafiknämndens uppdrag med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom elektrifieringspakten				 Arbete utifrån långsiktiga strategier enligt mål om minskade utsläpp och negativa effekter i beslutad miljö- och klimathandlingsplan. Samverkan med en rad aktörer prioriteras, inom till exempel Elektrifieringspakten. Analys Landelanslutningsprojekt pågår i Kapellskär och Stadsgården. Arbete med elektrifiering av lokal sjötrafik i Stockholm. Förberedelser för övergång till användning av biodiesel i Stockholms Hamnars arbetsfordon. Innovationsprojekt pågår avseende vätgasdrift för utvalda terminaltraktorer.
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system Analys Översyn görs 2022 av arbetssätt med BVB.		100 %	

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Stockholms Hamnar genomförde omorganisationer under åren 2019 och 2021 i syfte att säkerställa bolagets förmåga att långsiktigt nå en god resultatnivå genom hög affärsmässighet och kundfokus. Under 2020 sågs även organisationen över för att anpassas till den minskade efterfrågan på bolagets tjänster i och med Covid-19.

Under 2022 fortsätter arbetet med att ha kostnadskontroll samt att ha fokus på intäkter genom nya affärer samt prissättning och noggrann löpande uppföljning av volym- och intäktsutveckling ur ett kundperspektiv. Vidare stärks bolagets prioriteringsförmåga fortlöpande med en tydlig koppling mellan kostnader och framtida intäktsmöjligheter samt avseende investeringar.

Under 2022 har Stockholms Hamnar varit med på Stadens upphandling av ett gemensamt budgetverktyg. Under 2023 kommer systemet att implementeras hos Stockholms Hamnar. Ett nytt budgetverktyg kommer att stärka ekonomin, säkerställa en mera korrekt budget samt effektivisera budgetarbetet på bolaget.

För att ge förutsättningar för kloka prioriteringar av vilka investeringar som ska genomföras samordnas alla investeringar över två Mkr i ett investeringsråd. Rådet har som främsta uppgift att vara rådgivande åt VD, som ytterst har beslutsrätten för projekt upp till tio Mkr. För alla projekt skapas ett projektdirektiv med fakta om projektet och för alla projekt över två Mkr görs en investeringskalkyl. När projekten är avslutade återrapporteras de till investeringsrådet med förklaringar på eventuella avvikelser. Även arbetet med att löpande uppdatera den detaljerade 10-årsplan för investeringar som bygger på bland annat på ägarkrav, miljökrav samt affärsmässiga behov fortsätter.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden				<p>✓ Avyttring av ej strategiska byggnader i Frihamnsområdet slutförs.</p> <p>Analys</p> <p>Stockholms Hamnar avyttrade de sista byggnaderna till exploateringsnämnden det första tertiet 2022. I och med detta är avyttringen av ej strategiska byggnader för Stockholms Hamnar avslutad.</p>
 Säkerställa bolagets förmåga att långsiktigt nå en god resultatnivå genom hög affärsmässighet och kundfokus				<p>✓ Förstärkt ekonomi- och verksamhetsuppföljning genom ett nytt budgetverktyg</p> <p>Analys</p> <p>Ett nytt budgetverktyg är upphandlat och kommer tas i drift under 2023.</p>
				<p>🎯 Säkerställa effektiva processer och nöjda kunder i färjesegmentet</p> <p>Analys</p> <p>Arbete pågår med att tydligare beskriva säljprocessen och koppla den till Stockholm Hamnars CRM-system (ärendesystem för kunder).</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				<p> Utarbeta smarta lösningar för effektivare verksamhet, stärkt innovationsförmåga och ökat intäktsfokus</p> <p>Analys</p> <p>Bland annat utreder Stockholms Hamnar hur hamnen kan skapa en utökad redundans i de viktigaste IT-systemen, samt hur det kan samutnyttja andra IT-system och därmed minska antalet system och på så sätt bli mera effektiva. Andra aktiviteter som görs är att det har startats upp en innovationsgrupp. Denna grupp ska underlätta arbetet framåt genom att arbeta mera strukturerat och systematiskt med innovation. Ett annat arbete som är gjort är att hamnen har implementerat ett intelligent transportsystem (ITS) på våra hamnytor. Stockholms Hamnar har även en dialog med Sjöfartsverket om att samutnyttja resurser (Stockholm Approach) genom ett utökat samarbete inom BTC (Bevakning och Trafikcentralen) och Sjöfartsverket.</p>
	<p> Andel administrations- och indirekta kostnader</p> <p>Analys</p>		17 %	
	<p> Avvikelse investeringsbudget, %</p> <p>Analys</p> <p>Prognosen har dragits ner då de större tvisterna i projekt Norvik Hamn inte förväntas lösas under 2023.</p>		-17,14 %	350 mnkr
	<p> Resultat efter finansnetto(mnkr)</p> <p>Analys</p> <p>Största orsaken till skillnaden mellan budget och prognosen beror på att vinsten av försäljningen av de sista byggnaderna som ingår i de ej strategiska viktiga byggnader ej räknades med i</p>		22	-62

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	budgeten.			
	 Rörelsemarginal innan avskrivningar, %. Analys Elimineras vi vinsten för försäljningen av byggnaderna hamnar vi på en rörelsemarginal innan avskrivningar på 23 procent för perioden januari-april 2022.	41	28	
				 Genomföra kommunikationsstrategin för vår nya vision med nationella och internationella målgrupper Analys Kommunikationsstrategin är framtagen och klar samt godkänd av ledningsgruppen.

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Stockholms Hamnar säkerställer en god kostnadskontroll i verksamheterna och ett förhållningssätt där varje kostnad provas. Bolaget har i grunden väl fungerande ekonomi- och inköpssystem och det finns goda förutsättningar för en noggrann ekonomisk uppföljning. Ekonomistyrningen i hamnens stora investeringsprojekt de senaste åren kan fungera som goda exempel.

Stockholms Hamnar har ett certifierat kvalitetsarbete enligt ISO 9001 med fokus på ständiga förbättringar. Nya företagsmål och ny organisation medför behov av att se över prioriterade verksamhetsprocesser och detta arbete följs upp under ledningens genomgång. Vidare kan ökad digitalisering bidra till effektiviseringar och ett smartare resursutnyttjande såväl som ökad kvalitet. Under 2022 fortsätter arbetet med en genomlysning av IT-verksamheten och fortsatt processutveckling.

Att stärka organisationens innovationsförmåga är en central del av det pågående visionsarbetet på Stockholms Hamnar. En särskild samordnare har tillsatts och en grupp med representation från hela företaget har bildats. Många initiativ handlar om att skapa effektiva och hållbara godsflöden till och från Stockholm Norvik Hamn, t.ex. genom att verka för fortsatt elektrifiering av landtransporter. Vidare planeras en särskild utvecklingsstrategi för Frihamnspiren i Stockholm med särskilt fokus på innovation och näringslivsutveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet utgår från kommande kvalitetsprogram inom Stockholms stad och ständiga förbättringar i enlighet med hamnens ISO-certifiering. Avsikten är att integrera processer för kvalitet, innovation och digitalisering. Viktiga insatser är fortsatt implementering av ny förvaltningsmodell för IT-system, införande av särskild innovationssamordnare och innovationsgrupp samt framtagande av övergripande processkarta och fortsatta processanalyser. En central del av den nya förvaltningsmodellen för IT-system är att löpande identifiera effektiviseringsmöjligheter och samordningsvinster.

Där utöver pågår ett arbete med företagskulturen i Stockholms Hamnar i enlighet med hamnens övergripande vision. I detta arbete läggs stor fokus på cheferna och deras ledarskap för att skapa ett engagemang internt, både för visionen och de förändringar som behöver komma till stånd för att organisationen ska ta sig mot den nya visionen. Detta arbete utförs med hjälp av Gullers Group AB.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden, samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar	 Hyresintäkter Analys	40 mnkr	122	 Fortsatt arbeta med att säkerställa leverans och effektivisering av driften av outsourcingen inom fastighetssegment. Analys Stockholms Hamnar har löpande avstämningar med driften av outsourcingbolaget där det går igenom vad som har gjorts och vad som behövs göras framöver. En löpande dialog.
	  Aktivt Medskapandeindex Analys AMI har gått ner en enhet men har ett fortsatt högt värde. Stockholms Hamnar arbetar med medarbetarenkäten på företagsnivå men även på avdelningsnivå. Rapporten följs upp och arbetas med på de delar/frågor som visar ett lägre värde än önskvärt.	82	83	
	  Andel investeringsprojekt som vid beslut om genomförande avviker mer än 15 procent jämfört med senast fattade inriktningsbeslut Analys Stockholms Hamnar har inga investeringsprojekt över 300 Mkr.		0 %	
	  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts Analys Rapporteras i slutet av året.		93 %	
	  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts Analys		50 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Rapporteras i slutet av året			
	 Index Bra arbetsgivare Analys Ännu ej fått Index Bra arbetsgivare.		86	
	 Omsättning Stockholm Norvik Hamn (Mkr). Analys Omsättningen har reviderats ner med en Mkr i Stockholm Norvik Hamn på helåret. Revideringen beror på en justering av budgetens längdmeter på Stena Line till Finland.	24	78	
	 Sjukfrånvaro Analys	3,1 %	4 %	
	 Sjukfrånvaro dag 1-14 Analys	2,4 %	3 %	
				 Periodisk genomgång av behörigheter i ekonomisystemet har genomförts Analys Stockholms Hamnar arbetar utifrån rutinbeskrivningen för Agresso M7's övergripande behörighetsadministration och har gjort en genomgång av användarna med hjälp av rapporten TG212 halvårsvis. Från och med tertial 2 2020 har Stockholms Hamnar valt att ändra om rutinen och genomför numera rutinen tre gånger per år (samband med de tre tertialen). Utöver detta sker löpande avslut av användare när en anställning avslutas. Rutinen ovan pågår under hela 2022.